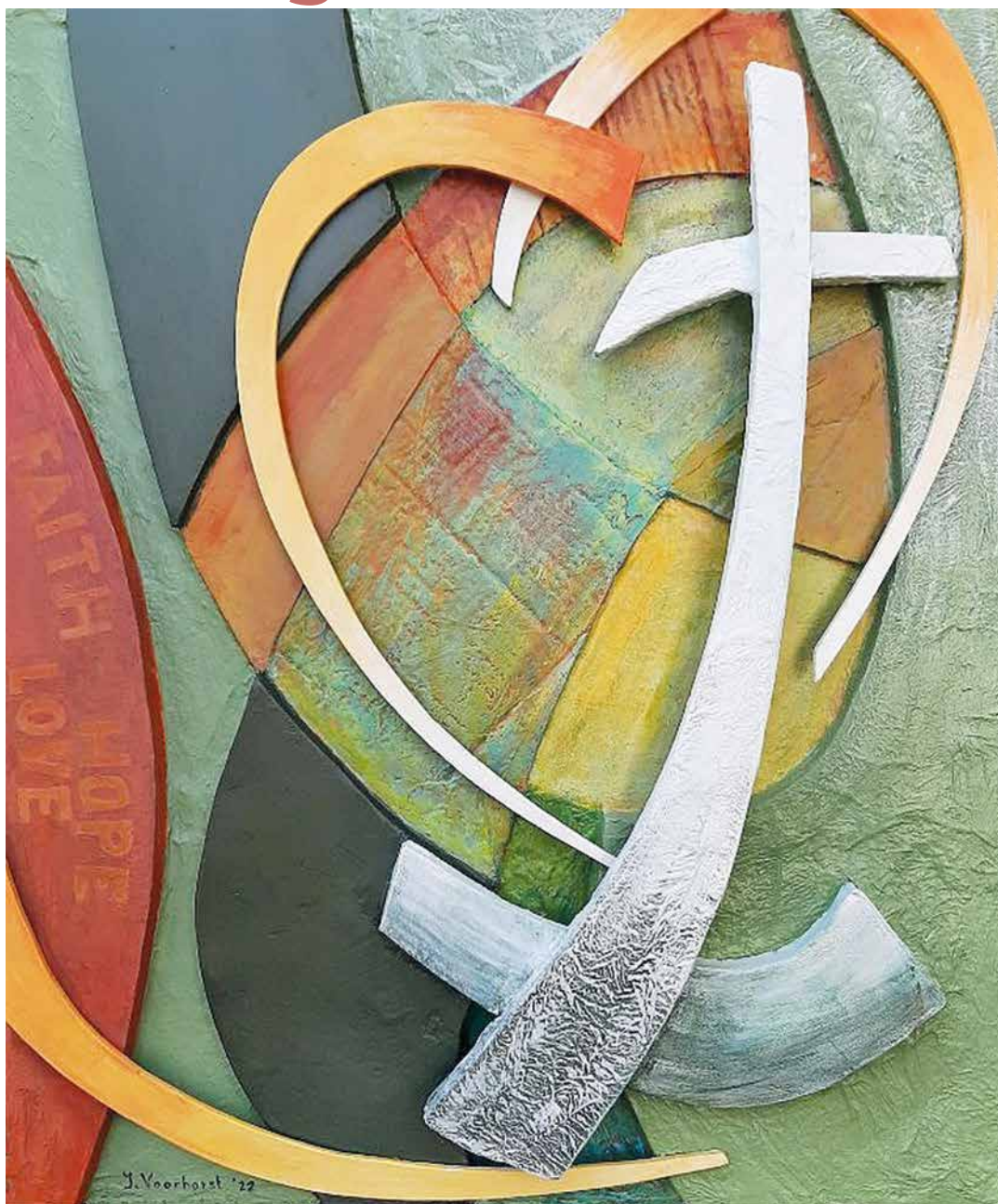

Het goede ritueel

Geloof, hoop en liefde, gemengde techniek, Johan Voorhorst, 2022, website MienKunst.nl

Ieder mens zoekt vormen om het leven in goede en kwade dagen vol te houden. Ziek of gezond, met een gelukkig of ongelukkig verleden, in goede of slechte omstandigheden. Die vormen noemen we rituelen. ➤

Ronald da Costa

Oke (Oegstgeester Kerkblad) is een uitgave van de Raad van Kerken Oegstgeest:
 Secr.: Jasper de Kogel, Carel Fabritiuslaan 27,
 2343 SE Oegstgeest, tel. 515 52 26
 e-mail: j.de.kogel@planet.nl

Redactie:

Koos van der Bruggen (voorzitter a.i.),
 Jacqueline van Arend-Koelman, (secretaris,
 tel. 06-26 12 63 08), Johan de Gier, Els van
 Leuken, Jochem Hemink

Adviserend lid namens de kerken:

ds. Rian Veldman / ds. Richtsje Abma

Bezorgdienst:

Gweny Kouwenhoven (administratie) en
 Ed Gijzenij (logistiek),
 e-mail: BezorgdienstOke@gmail.com

Wilt u geen Oke ontvangen?

Geef dit door aan de bezorgdienst.

Postabonnementen:

Wil Kwestro, Begoniaalaan 14, 2343 XN,
 tel. 06-308 365 09,
 e-mail: johanwil.kwestro@casema.nl

Financiële administratie:

Jan Lanslots, Vincent van Goghlaan 2,
 2343 RN, tel. 06-22 70 87 97,
 e-mail: jan.lanslots@ziggo.nl

Bankrelatie: NL65 INGB 0005 8563 89

Vormgeving en realisatie:

Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden
Oplage: 8.200 ex. huis-aan-huisverspreiding.

*Uw vrijwillige bijdrage is welkom,
 richtbedrag €35 per jaar.*

Volgende nummer

Het volgende nummer van Oke verschijnt op **5 december 2026**. Kopij daarvoor inleveren uiterlijk op donderdag **19 november 2026** vóór 15.00 uur. Uitsluitend per e-mail, met vermelding van uw naam, telefoonnummer en voorkeur rubriek. Inleveradres kopij en gegevens rooster diensten en vieringen:
e-mail: RedactieOke@gmail.com
 Het daaropvolgende nummer verschijnt op **6 februari 2027**.

Deze Oke wordt ook geplaatst op de website van de Raad van Kerken Oegstgeest.

vervolg van pag. 1

We kunnen kiezen welke rituelen ons leven blokkeren en welke ons draagkracht geven. Hieronder mijn gedachten daarover in dichtvorm. Ronald da Costa

Het goede ritueel

Dromen gaan
 en komen.
 Gedachten gaan
 met je op de loop,
 malen heen en weer
 dag en nacht:
 een onderzoek, de uitslag,
 stel dit of dat.
 Er zijn nog zoveel
 wachtenden voor u
 van voorzorg tot nazorg.
 STOP- fout ritueel.

Handen vouwen
 bidden om draagkracht
 Opstaan
 de dag beginnen.
 GA DOOR- goed ritueel.

Krant op de mat,
 journaal in beeld,
 nog meer ellende
 in je hoofd.
 STOP- fout ritueel.

Hou je vast
 aan jouw goede rituelen,
 laat die indalen.
 Weet dat je je niet hoeft te vertellen
 maar dat je gedragen wordt

door Gods Geestkracht,
 waar wie hoe je ook bent.
 Deel dat geloof met wie je lief zijn
 of op je pad komen.

Jij mag weten dat er meer is
 dan jouw pijn en moeite,
 verleden en omstandigheden.
 Kies voor een nieuw leven
 waarmee je vandaag kan beginnen:
 Geloof, hoop en liefde,
 zaad gezaaid in je wezen.

Jij bent meer dan je durft te denken.
 Kies voor het goede ritueel
 in denkracht en levenswil
 en ga zo door
 elke dag en nacht opnieuw.

Van de redactie

In de samenleving zijn rituelen volop aanwezig. Denk aan de lintjesregen, de huldiging van sporters, bloemen leggen bij graf- en gedenkm monumenten, maar ook aan de vele kerkelijke rituelen die het leven kleur geven om angst, woede, blijdschap en verdriet een plaats te geven. Oke kan het thema *Rituelen* slechts aanstippen.

Raad van Kerken Oegstgeest

Foto: Vatican Media

Eucharistie, het ritueel der rituelen

Bij het bezoek van de paus aan Parijs in september gebeurde er iets wonderbaarlijks. Misschien herinnert u het zich nog. Ik was er diep van onder de indruk. Langs de route van de Arc de Triomphe naar de Place de la Concorde, waar hij in de Mis zou voorgaan, stonden meer dan 800.000 enthousiaste mensen hem toe te juichen. De dag ervoor had hij veel uitgelaten jongeren toegesproken in een vol stadion. Wat gebeurde hier in één van de meest geseculariseerde landen ter wereld, miraculeus. De kerk, die in Frankrijk zo sterk gemarginaliseerd is, was terug in hartje Parijs. Wat zagen al die mensen in die ene witte gestalte die voorbijkwam in zijn pausmobiel? Waar verlangden zij naar? In een wereld gedomineerd door wereldleiders met een groot ego, die gaan voor hun eigen belang, is de paus één van de weinige wereldleiders met moreel en geestelijk gezag.

De paus vierde de Eucharistie. Het centrale ritueel van de kerk al 2000 jaar, dat iedere dag over de hele wereld gevierd wordt. De Heer Jezus stelde het zelf in. Hij zou zich opofferen voor de mensheid en daarmee een begin maken met Gods Koninkrijk van vrede, gerechtigheid en vreugde. Een rijk dat zozeer contrasteert met onze gestresste wereld; een wereld waar oorlog, hongersnood, ongelijkheid en onderdrukking zijn. Naar zo'n nieuwe we-

reld snakten al die mensen. En even was het er toen tijdens de Eucharistie. Als een nieuwe gemeenschap van broeders en zusters deelden ze brood en wijn.

Bij de Eucharistie en het Heilig Avondmaal wordt de dood van Jezus herdacht. Op 2 november, Allerzielen, gedenken wij onze dierbare overledenen door de begraafplaats te bezoeken en een kaarsje aan te steken; rituelen die veel betekenen voor nabestaanden. In november is er voor nabestaanden een lichtjesavond op de begraafplaats van de Groene Kerk.

Bij NGK/Lichthuis worden de overledenen herdacht tijdens een kerkdienst op Eeuwigheidszondag, aan het einde van het kerkelijk jaar, dit jaar 22 november.

Bij de Eucharistie wordt de dood van Jezus herdacht. Maar daar eindigt het niet mee. Jezus heeft erbij gezegd: *'doe dit totdat ik terugkom'*. De dood heeft niet het laatste woord. Met zijn opstanding en hemelvaart is er een begin gemaakt met het Koninkrijk Gods. Wanneer Hij zal wederkeren, zal dat Koninkrijk van vrede definitief gevestigd worden op aarde. Een grote belofte, waar wij naar uitkijken. En dat is ook waar de mensen in Parijs van droomden, toen de paus op bezoek kwam.

Tjeerd Heslinga,

lid van de Raad van Kerken namens NGK/Lichthuis

Pro Deo

Vitality Club De Voscuyl

Vitality Clubs zijn een initiatief van *Leyden Academy on Vitality & Ageing*, gericht op de kwaliteit van leven van ouderen. In 2018 begon Langer Zelfstandig Leven Oegstgeest de eerste Vitality Club in Oegstgeest. Als deelnemer van het eerste uur vertel ik graag iets over onze activiteiten. Wij zijn een groep van 55-plussers die buiten beweegt. Onze groep sport bij FC Oegstgeest (het hele jaar door) en in de koude maanden ook in sporthal De Voscuyl. Een tweede groep in Oegstgeest komt sinds 2024 samen in het Hofbrouckerpark.

Ooit begonnen we met een tiental deelnemers. Nu heeft onze groep meer dan 100 leden die twee maal per week samen bewegen. Dit gebeurt onder leiding van peer coaches: groepsleden die de instructies geven. Het zijn geen professionals, maar zij hebben zich wel verdiept in de diverse oefeningen die passen bij leeftijd en mogelijkheden van de deelnemers. Het gaat daarbij om het verbeteren van conditie, kracht, balans, lenigheid en ontspanning. Verder is het belangrijk dat deelnemers hun eigen grenzen bewaken: je doet wat je kunt en stopt als het niet gaat.

Omdat er geen professionals of kostbare locaties zijn, blijven de kosten laag. De laagdrempeligheid en de gezelligheid maken de Vitality Club uniek. Samen bewegen is niet alleen goed voor je gezondheid, maar het is ook een fijne manier om andere mensen te ontmoeten. Het heeft mij nieuwe waardevolle kennismakingen en vriendschappen gebracht. Onze club stimuleert die sociale component door na elke training gezamenlijk koffie/thee te drinken, door lunches, een Sinterklaasviering, aandacht voor feestelijke en droevige levensmomenten van leden.

Kortom: Vitality is samen bewegen en samen leven.

Rita Deckers

Met **Hart** en **Ziel...** ...verloskundige

Na het afronden van de Kweekschool voor Vroedvrouwen in 1992 is zij sinds 2008 werkzaam als verloskundige in Oegstgeest en voelt zij zich een beetje dorpsvroedvrouw. Het gesprek dat ik mag hebben is met Jolanda Colli, zelf ook moeder van inmiddels vier volwassen kinderen. We zijn benieuwd naar haar verhaal over rituelen rond zwangerschap, geboorte en nazorg.

Jacqueline van Arend

Hoe voor te bereiden?

Zwangerschap is een bijzondere periode van ongeveer 40 weken draagtijd waarin de gezondheid en de groei van de baby en het welzijn van de moeder door ons, verloskundigen, worden gemonitord. Zo voorzien we de jonge ouders in spe van kennis en begeleiden we ze naar de geboorte toe, al dan niet in groepsverband. *Centering Pregnancy* noemen we dat. Medische controles worden dan per bijeenkomst van twee uur gecombineerd met allerlei informatie over zwanger zijn, baring en het kraambed. Dit gebeurt samen met andere zwangere vrouwen die ongeveer even ver zijn. Het heeft veel voordelen om ervaring te delen en steun te vinden bij elkaar. Moderne tradities voorafgaand aan de bevalling zijn een *gender reveal party* waarbij het geslacht van het kind feestelijk wordt onthuld of de *babyshower* met cadeautjes van vrienden en familie.

Zijn er rituelen rond de geboorte?

Bevallen is een intens en heftig proces waar verschillende culturen anders mee omgaan. De nageboorte wordt weleens in de tuin begraven waarna er een boom of struik op wordt geplant als teken van

nieuw leven. Het doorknippen van de navelstreng is wel echt een ritueel moment dat meestal door de partner wordt uitgevoerd. Ook het laten uitkloppen van de navelstreng is naast medische noodzaak voor sommigen ook een ritueel waarin het kind rustig de kans krijgt los te komen van de moeder. Daarna zijn er de diverse praktijken, waarvan beschuit met muisjes de bekendste is.

Spelen religieuze factoren een rol bij jonge ouders? En hoe zit dat bij jouzelf?

Bij westerse ouders van nu speelt religie een veel kleinere rol dan vroeger het geval was. Pasgeborenen worden volgens christelijk geloof nog steeds gedoopt, al gebeurt dat tegenwoordig zonder haast en niet meer binnen de drie dagen die de Katholieke Kerk eerder voorschreef. Bij andere culturen is religie zelfs zichtbaar bij een geboorte. Van een Islamitisch stel fluistert de vader een gebed in de oortjes van de pasgeborene, zodat deze de naam van Allah kan horen. In de Marokkaanse cultuur is er dan na zeven dagen een feest rond de naamge-

ving en worden er offers gebracht. Een creools gebruik is het aanbrengen van blauwswel. Een blauwe stip op de kruin of achter de oortjes en onder de voetjes dat er, net als een zwarte kraal 'Ogri Ai kraal', voor moet zorgen dat het 'boze oog' wordt weggehouden van het kind. Ook de besnijdenis van jongetjes is binnen verschillende culturen een religieuze traditie.

Zelf voel ik naast mijn professionele blik ook een afhankelijkheid van God. Onderweg naar een bevalling bid ik in de auto al een klein gebed om hulp en wijsheid het goede te doen. Het gaat om een nieuw leven, dat is heel bijzonder en onvoorstelbaar als je je realiseert hoe dat tot stand komt. Daar word je heel nederig van, dit is zo'n gave van de Schepper. Voor het kind is de transitie vanuit de buik heel heftig, daarom wordt deze altijd gelijk op de borst

van de moeder gelegd zodat de baby kan wennen aan de omgeving en de prikkels. Het vereist moed om een barend vrouw bij te staan. Vroedvrouw betekent dan ook wijze vrouw en wijsheid, ook van boven, heb je nodig bij een bevalling. Ik moet regelmatig denken aan de twee dappere vroedvrouwen Sifra en Pua uit het bijbelboek Exodus, die opdracht hadden gekregen van de Farao om alle Hebreeuwse jongetjes te doden bij de bevalling. Zij staan model voor de eerste daad van burgerlijke ongehoorzaamheid om dat uiteraard niet te willen doen. Ook daar was veel moed en wijsheid voor nodig.

Je zegt dat het een mooi beroep/mooi werkveld is, maar er is niet alleen maar vreugde in de dagelijkse werkelijkheid.

Dat klopt, er kan vroeg of later in de zwangerschap of in zeldzame gevallen tijdens de bevalling iets misgaan. Je kunt dan spreken van een verliesgeboorte. Dat zijn verdrietige momenten voor ouders en allen om hen heen, waar gelukkig veel meer aandacht voor is. Het zijn korte levens die een naam krijgen en waar herinneringen van kunnen worden bewaard door middel van foto's, een voetafdruk of een plukje haar. Ook na een heel korte zwangerschap is er tegenwoordig een plaats om begraven te kunnen worden. Dat alles is zeer troostrijk. Een term waarmee benoemd wordt dat een vrouw een diepe psychologische, fysieke en sociale transformatie doormaakt wanneer ze moeder wordt of alleen al de wens heeft om moeder te willen worden noemen we Matrescentie. In alle gevallen ben je als vrouw nooit meer dezelfde als voor die tijd.

Het Muzikale Hart

Schola Cantorum

De H. Willibrordkerk heeft het grote geluk naast het Gemengd koor en het Dameskoor ook over een Schola Cantorum te beschikken. De Schola was voorheen een mannenbolwerk, maar gelukkig kunnen sinds het afgelopen jaar ook vrouwen deelnemen. Momenteel zijn er twee vrouwen lid naast vier mannen. En kroon op dit bereikte werk: een vrouwelijke dirigente die haar mannetje staat.

Het koor zingt Latijn, de taal die vóór het tweede Vaticaans Concilie begin zestiger jaren van de vorige eeuw mondiaal de voertaal was van de Katholieke Kerk. Veel gezangen zijn op tonen van het zogenaamde Gregoriaans dat gebruik maakt van aparte, andere noten dan muziekwerken zoals de composities van bijvoorbeeld Bach en Händel.

We zingen op de derde zondag (soms eenmaal extra in de maand) de vaste gezangen van de H. Mis.

- Beginnend bij de boeteritus in de aanvang van de viering: Kyrie Eleison (Heer Ontferm U).
- Onmiddellijk daarna is het Gloria de lofzang die op zon- en feestdagen klinkt behalve in de 'paarse' tijden: de Advent en de veertigdagentijd.
- De voorganger leest het Evangelie voor en houdt een overweging/preek. Hierop volgt het Credo, de Geloofsbelijdenis.

- Na de Prefatie, het door de priester voorgedragen gebed, wordt het Sanctus gezongen, waarin God bejubeld wordt.

- Het Pater Noster, het Onze Vader, volgt na het eucharistisch gebed.
- Daarna als inleiding op de H. Communie het Agnus Dei, het Lam Gods dat driemaal met dezelfde tekst gezongen wordt. Alleen de laatste strofe eindigt met 'Dona Nobis Pacem' (Geef ons de vrede) in plaats van 'Ontferm u over ons'.

Naast deze vaste gezangen zijn er de wisselende gezangen. Deze wisselen per jaargetijde en betreffen het Introïtus (de intredezing), het Alleluja vóór de evangelielezing, het Offertorium (de offerandezang), de Communio (Communielied) en het slotlied.

Zo bewegen wij als Scholazangers mee met de getijden van het kerkelijk jaar.

We zouden graag meer leden (M/V) verwelkomen: kom eens luisteren op de derde zondag en meldt u aan. Of kom eens luisteren en/of meedoen bij de repetitie op dinsdagochtend van 10.30-12.30 uur in de pastorie (ingang achterom).

Jacco Willem Verheesen

FEEST!

8 november 2026,
125 jaar H. Willibrord Oegstgeest
Inmiddels is het wel alom bekend: op 8 november a.s. vieren we het 125-jarig jubileum van onze H. Willibrordkerk. Het is een mooi moment om terug te kijken op het rijke verleden van de kerk, maar zeker ook om vooruit te kijken naar de toekomst. Vandaar het thema van de viering van het jubileum:

1901-2026 ZINVOL VERDER

Het programma ziet er als volgt uit:

11.00 uur: Eucharistieviering met de bisschop van Rotterdam, Mgr. J. van den Hende, als hoofdclebrant

Aansluitend: Inzegening van het nieuwe gebrandschilderde glas-inloodraam van de Mariakapel

12.30 uur: Ontmoeting met koffie en een broodje in de school naast de kerk

13.30 uur: Voordracht van Leo Fijen over: 'Hoe houd je de parochie vitaal'

14.00 uur: Afsluiting met een drankje in de school naast de kerk

We hopen, dat het een mooie dag mag worden van herinneringen, ontmoeting en een blik op de toekomst.

U KOMT TOCH OOK?

Namens het pastorale team, de Pastoraatgroep en de Beheercommissie,

Pim Kouwenhoven,
voorzitter Beheercommissie

Lezing over nieuwe raam Mariakapel

Op zondag 1 november om 12.30 uur verzorgt Hans van der Valk van Glasatelier Oud Rijswijk in de H. Willibrordkerk een presentatie over het nieuwe gebrandschilderde glas-inloodraam van de Mariakapel. Hierbij wordt ingegaan op het nodige vooronderzoek, het gevolgde procedé en het uiteindelijke resultaat. Inmiddels is de kapel in oude luister hersteld.

Hoewel velen al hebben gedoneerd voor het raam, is het benodigde bedrag hiervoor nog niet bereikt.

Iedere bijdrage is van harte welkom:

NL95 RABO 0138 4020 19, parochie H. Augustinus t.n.v. H. Willibrord.

Het raam zal op 8 november worden ingezegend door de bisschop van Rotterdam, Mgr. Van den Hende.

Wim van Zijp,

lid beheercommissie H. Willibrord

Wij gedenken...

...Henricus Ernestus Gerardus Maria (Hein) van Woerden,

broer, zwager, oom en oudoom. Hein werd op 16 oktober 1949 in Oegstgeest geboren en overleed in Leiden op 9 augustus. De afscheidsdienst vond plaats op woensdag 19 augustus in de Harteburgkerk in Leiden, waarna Hein is bijgezet in het familiegraf op het kerkhof bij de H. Willibrordkerk.

...Lambertha Adriana Maria (Béa) Schrijver-Scholte, echtgenote, (schoon)moeder en oma. Béa werd op 21 juli 1947 in Aveerest geboren en overleed in Leiden op 2 oktober. De herdenkingsdienst vond plaats op woensdag 7 oktober in de Groene Kerk, waarna Béa begraven is op het parochiekerkhof van de H. Willibrord.

Mogen deze lieve doden rusten in Gods licht en vrede.

R.K. Parochie H. Augustinus - Parochiekern H. Willibrord

Rhijngeesterstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest, tel. 517 53 04, e-mail: pastorie@willibrordoegstgeest.nl

Noodtelefoon voor ziekenzorg en bij overlijden: 06 49 42 32 42

Pastoraal team: pastoor R. Franken, tel. 402 9402/889 5138, e-mail: rochusfranken@outlook.com, diaken P.M. Winnubst, tel. 06 24 43 45 16, e-mail: pmwinnubst@gmail.com, pastor K. van Vliet, tel. 06 15 94 89 52, e-mail: ctm.van.vliet@planet.nl, pastoraal werker S. Zuidersma, tel. 06 21 59 39 36, e-mail: sjoerdzuidersma@gmail.com

Beheercommissie: Monique van Son, e-mail: moniquevanson@kpnmail.nl
Pastoraatgroep: Jacobien Wagemaker, e-mail: victoriatwaalf@gmail.com

Secretariaat bereikbaar via tel. 517 53 04: Charlotte van Steijn en voor kerkhofzaken Marianne Gerritsen, beiden op ma, di, do 9.00 - 12.00 uur

Rekening voor kerkbijdragen en misintenties: NL95 RABO 0138 4020 19
Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 59 38.

www.willibrordoegstgeest.nl

Magic in the air! Een bevlogen en feestelijke kerkdienst op het plein

Foto's Jacobien Wagemaker

Op zondag 6 september was het plein voor winkelcentrum Lange Voort voor even de plek van een bijzondere kerkdienst. Drie kerken, de PGO (ds. Richtsje Abma), Lichthuis (ds. Alexander Bosma) en onze parochie (pastoraal werker Sjoerd Zuidersma), sloegen de handen ineen om op het terrein van het dorpsfeest een oecumenische kerkdienst te organiseren. En wat werd dat een feest!

Al vroeg waren vrijwilligers uit de drie kerken in de weer. Stoelen en statafels werden klaargezet en koffie, thee en koek stonden gereed. Ook aan de kinderen was gedacht: zij kregen een eigen fijne plek om te tekenen en te kleuren. Om 10.30 uur begon de band met het lied *Morning has broken*. De woorden 'Dit is een morgen als ooit de eerste' vormden een prachtige start van deze zondagmorgen. Daarna klonk 'I've got joy down in my heart'. Vrijwel iedereen stond op om mee te zingen en hier en daar werd er zelfs vrolijk mee geswongen!

Feest = ontmoeten = verbinding

Het thema van de viering was feest. Pastoraal werker Sjoerd gaf een inleiding: samen vieren betekent elkaar ontmoeten, verbinding zoeken en dankbaar zijn voor het leven. Dat werd meteen concreet. Predikant

Richtsje nodigde iedereen uit om zich voor te stellen aan iemand die je nog niet kende. Gevolgd door de vraag: "Stel dat jij een wonder zou kunnen doen in je leven. Zou je daarin iets van God kunnen merken?" Een vraag die uitnodigde om met elkaar in gesprek te gaan.

Predikant Alexander nam ons vervolgens mee naar de bruiloft van Kana uit het evangelie volgens Johannes. Een bruiloft, een feest en toch dreigt het feest vroegtijdig te eindigen wanneer de wijn opraakt. Jezus doet op deze bruiloft zijn eerste wonder, hij verandert water in wijn zodat het feest door kan gaan. Wat wil dit verhaal ons vandaag nog vertellen? Het antwoord kwam in deze viering eigenlijk vanzelf: het leven is de moeite waard om te leven en mag worden

gevierd. Wie het wonder van Kana ziet, kan zich bovendien afvragen: wat vertelt dit ons over Jezus? Er valt nog zoveel te ontdekken in Jezus' verhalen.

Een lichtje voor jou

Aan het einde van de viering was er ruimte voor gebed. Ook konden mensen een kaarsje aansteken. Heel veel mensen maakten van die mogelijkheid gebruik. Het werd een stil en ontroerend moment. Terwijl de kaarsjes werden aangestoken, klonk het lied: Ik laat een lichtje branden, ik laat een lichtje branden voor jou.

De tent vol mensen werd een gemeenschap van mensen die samen stil werden, baden, hoopten en hun licht met elkaar deelden.

Een feest van verbinding

Met meer dan 300 aanwezigen was de belangstelling groot: jong en oud, mensen uit verschillende kerken, mensen die niet vaak in een kerk komen...

Het was bijzonder om te ervaren hoe vanzelfsprekend we elkaar vonden en hoe voelbaar Gods aanwezigheid is wanneer mensen verbinding zoeken met elkaar over grenzen heen.

Jacobien Wagemaker,
Parochiekern H. Willibrord

Vrijwilligers met benodigdheden voor de dienst op weg naar het dorpsplein

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Een ritueel krijgt diepte...

...door het te beleven met anderen

Vroeger waren christenen te herkennen aan een aantal vaste rituelen: bidden voor het eten, wekelijks kerkgang, dagelijks bijbel lezen en de zondagsrust. Die tijd is grotendeels voorbij. Gelukkig is er een groep die zich hierdoor nog steeds aangesproken voelt. Anderen zoeken naar nieuwe vormen en vinden die individueel en in het gezin. Het is vaak ook zoeken. Rituelen zijn er om stil te staan bij

De engel van den laatsten troost, 1943, Hendrik Nicolaas Werkman, 1882-1945
Collectie Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam

Fotografie: Studio Tromp

ooit voor 5 zuilen in het (protestantse) geloofsleven, net als in de Islam. Het zijn: een dagelijkse lofspreuk, eens per week een moment van gebed, de drie grote feesten vieren in de gemeenschap, jaarlijks een retraite en eens in je leven een jaar van bijzondere dienstbaarheid (vrijwilligerswerk) voor kerk of maatschappij. Veel is mogelijk, niet alles is haalbaar. Het is ook goed om je eigen rituelen te zoeken, maar kenmerkend

voor ons als christenen is ook dat er een heen-en-weer is tussen dat wat je individueel thuis doet en wat je samen als gemeenschap doet. Je voedt immers ook elkaar. Een ritueel krijgt diepte door het te beleven met anderen.

Rustige middagviering

Op zondagmiddag **25 oktober** vindt er in de Groene Kerk een rustige en toegankelijke viering plaats. We beginnen

om 15.00 uur en delen brood en wijn met elkaar. Deze eenvoudige en rustige viering organiseren we voor wie het fijn vinden om in de kerk te komen, maar dat niet altijd redden op zondagmorgen. Het is fijn samen brood en wijn te delen, muziek te luisteren en te zingen en te bidden. Vervoer kan worden geregeld. Meer info bij de predikanten of ouderling Marga Hoogenkamp. Van harte welkom.

Gedachtenisviering

De gedachtenisviering is dit jaar op **zondag 1 november** in de Groene Kerk. We gedenken dierbare overledenen. Nabestaanden krijgen een speciale uitnodiging. Er is ook ruimte om eigen dierbaren te gedenken. Wij gaan als predikanten samen voor. Er is troostrijke muziek door het koor o.l.v. Maria Rosenmöller en verschillende muzikanten leveren een bijdrage o.l.v. organist Maciej.

Vieringen, leerhuis en concert rondom Onze Vader

Op de zondagen **8 en 15 november** zijn er vieringen waarin het Onze Vader centraal staat. Op de maandagavonden **9 en 16 november** zijn er dan ook leerhuisavonden rondom de praktijk van het bidden. Hoe doe je dat eigenlijk? Welke vormen van bidden zijn er? Wat zijn goede hulpmiddelen om tot bidden te komen? Op de

vraag van zijn leerlingen: 'Heer, leer ons bidden' geeft Jezus hen als voorbeeldig gebed het Onze Vader. 'We zijn allemaal beginners' is een gevleugelde uitspraak als het over bidden gaat. Op zondagmiddag **15 november** is er als mooie afsluiting dan ook nog een concert waarin verschillende uitvoeringen van het Onze Vader ten gehore zullen worden gebracht door een gelegenheidskoor o.l.v. Maria Rosenmöller.

Jubileumviering

Op zondagmorgen **22 november** vieren we twee jubilea van onze vaste invalorganisten: Maarten Hijzelendoorn (al meer dan veertig jaar organist in vele kerken) en André Hoekema (zelfs al vijftig jaar actief als kerkorganist). Zo houden zij al jaren met ons 'de lofzang gaande' (Psalm 107). Daar zijn wij hen zeer erkentelijk en dankbaar voor. In deze vieringen zal er veel gezongen worden, veelal liederen die goed zingbaar zijn en die Maarten en André graag laten zingen en begeleiden op vleugel en orgel. Het zal een vreugdevolle viering zijn, deze laatste zondag van het kerkelijk jaar. Laat 22 november nou ook nog eens de gedenkdag zijn van de heilige Cecilia: patrones van muziek, instrumentenmakers, zangers en andere muzikanten.

Week van de opvoeding (26 okt – 1 nov)

Opvoeden kan leuk en lastig zijn. Contact maken met je kind is niet altijd gemakkelijk. Er zijn leuke cursussen en bijeenkomsten van het Centrum Jeugd en Gezin in Oegstgeest. Het is geen taboe om naar zoiets toe te gaan. Het betekent niet dat het je niet goed lukt maar juist dat je het serieus neemt. Vaak krijg je eyeopeners en leuke nieuwe ideeën, en wat meer vertrouwen. Dus van harte aanbevolen, ook voor vaders. Meer op cjgoegstgeest.nl.

Koffiekamer

Op **5 november** is er een speciale koffiekamer. Adinda Heemskerk en Riëlle van

Duin van Radius zijn te gast en vertellen meer over hun werk als ouderenadviseur in onze gemeente. Wonen als ik ouder word: hoe, waar en met welke hulp? Dat is het thema van deze ochtend. U kunt ook voor één keertje komen, inloop vanaf 9.45 uur in Willibrords Erf en de bijeenkomst is van 10 tot 11.30 uur. Welkom!

Rondleiding Lokhorstkerk Leiden

Het team van het Onderling Pastoraat heeft een uitje gepland naar de Lokhorstkerk in Leiden. De Lokhorstkerk is een typische doopsgezinde schuilkkerk uit 1638, op steenworp afstand van de middeleeuwse Pieterskerk in het hart van Leiden. Een sieraad in de kerkzaal is het monumentale Mitterreither-/ Van Dam-orgel uit 1774/1807 met rococo-houtsnijwerk aan orgelfront en balkon. In de Middeleeuwen maakte het terrein van de kerk deel uit van een grafelijk gebied met een huis waarin o.a. Floris V is geboren. Later kwam dit bezit in handen van de familie Van Lokhorst. We worden rondgeleid door iemand van het bestuur van de kerk. Het uitje is gepland op **woensdag 11 november** om 15.00 uur. Bent u geïnteresseerd dan kunt u zich opgeven bij Jeanne Taal: jeannetaal@gmail.com

Troost tafelen op 12 november

Heb je een dierbare verloren en wil je daarover in ongedwongen sfeer met anderen in gesprek die ook zo'n verlies kennen? Dan nodigen we je van harte uit om mee te doen aan de troosttafel die wordt gehouden op donderdagavond 12 november van 17.45-20.30 uur in Willibrords Erf. Tijdens een vegetarisch driegangendiner gaan we aan de hand van een verdiepende vraag met elkaar in gesprek over je verlies. Door naar elkaar te luisteren, ontstaat werkelijk contact en liefdevolle verbinding. De begeleiding is in handen

van ds. Rian Veldman en Nelleke van der Oord (verliesbegeleider). De heerlijke maaltijd wordt verzorgd door Gert en Ineke Ravensbergen.

Kosten: € 7,50.

Aanmelden: uiterlijk 2 november. Dit in verband met de inkopen. Verder via het opgaveformulier op de website van de PGO of bij ds. Rian Veldman: 06-14 273 013 of ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

Op **29 november** is er weer kliederkerk rond het thema muziek. Maria Rosenmöller werkt mee en we gaan liedjes leren en natuurlijk knutselen en klieren. Leuk als je erbij bent!

Ethiopië project tieners

Onze tieners zijn geraakt door tieners in Ethiopië die niet de scholingsmogelijkheden hebben van hier. Door klimaatverandering moeten ze nieuwe beroepen zoeken en daarvoor is scholing nodig. We willen deze tieners graag helpen door geld bij elkaar te brengen. U hoort er nog wel van!

Richtsje Abma en Rian Veldman

Wij gedenken...

19 aug. mw. Hester Boter	96 j.
25 aug. mw. Willy Madelon Oostlander-Bulthuis	82 j.
09 sep. mw. Catharine Jata Beatrix (Tineke) van Munster-Zevenhuizen	82 j.
14 sep. dhr. Jan van der Vijver	97 j.
14 sep. mw. Alwine Madeleine Charlotte Verscheure	72 j.
17 sep. dhr. Johan Albert Drok	90 j.
29 sep. mw. Maria Margrietha Binnendijk-Jongerius	92 j.

Het 'in memoriam' is op te vragen bij de scribe van de Kerkenraad via scribapgo@pgoegstgeest.nl

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Kerkenraad: Voorzitter: dhr. H. (Hans) Hogerzeil, voorzitterkr@pgoegstgeest.nl
Scriba: mw. M. (Maureen) van den Brink, tel. 06 - 23 12 35 37, scribapgo@pgoegstgeest.nl
corr. adres: zie kerkelijk bureau
Bankrekeningnummers Prot. Gem. Oegstgeest: NL17 INGB 0002 3412 94: PGO
NL94 INGB 0005 5235 45: Zending
NL87 INGB 0000 3734 56: Diaconie
NL96 INGB 0002 4050 56: Werelddiaconaat

GEBOUWEN

Groene Kerk: Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest

Willibrords Erf: Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest

www.pgoegstgeest.nl

KERKELIJK BUREAU

Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest
Tel. ma t/m vr van 9-17 uur: 06 -15 21 66 50
e-mail: kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl
Geopend op dinsdag en donderdag van 10-12 uur, verder op afspraak.

Ledenadministratie

Email: ledenadministratie@pgoegstgeest.nl
Administratie, reserveringen en andere zaken via het kerkelijk bureau

PASTORALE SECTIES

SECTIE ZUID-OOST

Predikant: ds. R. (Richtsje) Abma
Simon Vestdijklaan 14, 2343 KV Oegstgeest
Tel.: 06-83 11 66 26
e-mail: richtsjeabma@gmail.com

SECTIE NOORD-WEST

Predikant: ds. R.C. (Rian) Veldman
Martinus Houttuynhof 73, 2341 PP Oegstgeest
tel.: 06 - 14 27 30 13,
e-mail: ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

Lichtjesavond donderdag 19 november

Deze lichtjesavond vindt plaats op en rond onze begraafplaats en in de Groene Kerk en Willibrords Erf. Het motto van de avond is: **'Licht van liefde, licht van troost'**. De begraafplaats zal van **19.00 tot 21.00 uur** verlicht zijn door fakkels en vuurpotten. Op de beide delen van de begraafplaats zal regelmatig een doeldelzakspeler rondgaan en als het weer het toelaat zal muziekgezelschap 'Otis' een optreden verzorgen. Er zijn speciale buitenkaarsen tegen gereduceerde prijs beschikbaar. Bij de entree kunt u bloemen kopen.

U bent die avond ook van harte welkom in Willibrords Erf waar wij u een kopje koffie of thee aanbieden, om na te praten met familie en bekenden. Gezien de te verwachten drukte en de beperkte hoeveelheid parkeerplaatsen, alsmede de afsluiting van de Dorpsstraat voor gemotoriseerd verkeer, adviseren wij u om, als dat mogelijk is, met de fiets of te voet te komen. Tot 19 november!

Marisa Zwartjes

Kerstevent

We werken aan een prachtig kerstevent waarbij je kerst kunt vieren met het hele gezin. Er wordt op meerdere locaties in en om de Groene Kerk en Willibrords Erf een kerstspel uitgevoerd met toneelspel, muziek en dans. We sluiten dit spel samen af in de kerk rond de kribbe met een echt kerstkind.

■ Vrijwilligers

Voor het zover is zoeken we nog vrijwilligers van alle leeftijden die een onderdeel willen vormen van dit kerstevent. Denk aan het helpen met de opbouw, techniek, catering, ontvangst of opruimen. Samen maken we het mogelijk!

■ Toneelspelers

Heb jij talent of gewoon zin om mee te spelen in een korte kerstvoorstelling? Meld je aan! Er zijn rollen met en zonder tekst, dus ervaring is geen vereiste. Ook kinderen, tieners en dansers zijn van harte welkom! De eerste repetitiedatum zal zijn op zondag 15 nov. van 16.00-17.30u in Willibrords Erf.

■ Save the date!

Het kerstevent vindt plaats op kerstavond 24 dec. tussen 19.00 en 20.00u (inloop vanaf 18.30u). Wil je meedoen of heb je vragen?

Neem contact op met: Rolanda Flach, r.flach@telfort.nl

Senioren vieren samen kerst

Een bijzonder kerstprogramma, bestemd voor alle senioren uit Oegstgeest. We verwelkomen u vanaf 14.30 uur met koffie of thee. Daarna een korte liturgie en een muzikale bijdrage van een pianist. Na een hapje en een drankje luisteren we naar Cappella pro Cantibus. Dus geef u op, alleen of samen met uw partner, vriend(in) of burens. Mocht u niet op eigen gelegenheid kunnen komen, dan kan er voor vervoer gezorgd worden.

Plaats: **Willibrords Erf**

Datum/tijd: woensdag 16 dec, 14.30-17.30 uur

Kosten: vrijwillige bijdrage

Aanmelden: tot 9 dec. bij Wil Kwestro johanwil.kwestro@casema.nl of tel. 06-308 36 50 90 Anna Louwerse

Lezing Manu Keirse in Leiderdorp

Op 12 nov. a.s. geeft Manu Keirse (emeritus-hoogleraar, klinisch psycholoog) een lezing over levend verlies. Hij vertelt op zijn eigen onnavolgbare manier over omgaan met verlies en rouw. Keirse vertelt over verschillende vormen van verlies. Rouw na een overlijden, maar ook bij levend verlies. Dit laatste omvat situaties zoals bijvoorbeeld echtscheiding, demantie van een partner, baanverlies of ongewenste kinderloosheid. Keirse baseert zijn inzichten op meer dan 50 jaar ervaring met mensen in rouw. Hij schrijft boeken en geeft lezingen over wat rouw en verlies met mensen doet. En over hoe mensen elkaar kunnen ondersteunen. Hij deelt herkenbare verhalen en geeft praktische handvatten.

Plaats: Dorpskerk, Hoofdstr. 19, Leiderdorp
Datum/tijd/toegang: 12 nov., 20.00 u., € 5,-
Aanmelding: via cbileiderdorp@gmail.com

Selma Poppe-Rienks

ALLERZIELENCONCERT 1 november

Iedere herfst wordt er rond Allerzielen veel aandacht besteed aan onze dierbare overledenen en daarmee ook aan onze eigen sterfelijkheid. Om hier stil bij te staan geeft kamerkoor Cappella pro Cantibus, in samenwerking met de PGO, een concert met muziek die uitnodigt tot verstillend, troost en verbondenheid. De oudste muziek van Richard Farrant komt uit de ontstaansperiode van de Anglicaanse kerk, Heinrich Schütz vertegenwoordigt de Duitse lutheranen, net als J.C. Bach, een ver familielid van Johann Sebastian Bach.

Cappella koos uit de romantiek motetten van Mendelssohn, Brahms en een Requiem van Rheinberger en uit recentere tijden twee liederen van John Tavener. Het koor staat onder leiding van Ilia Belianko, organist is Maciej Wierchołowski. Tijd/locatie: 16.00 uur, Groene of Willibrordkerk.

Toegang: gratis, collecte bij de uitgang.

Paul Hanssen

Bijzondere ziekenzorg in de kerk

Is iemand onder u ziek? Laat hij de priesters van de kerk roepen. Zij moeten een gebed over hem uitspreken. En hem met olie zalven in de naam van de Heer. Het gelovige gebed zal de zieke redden en de Heer zal hem oprichten. (Jacobus 5: 14-15)

Ziekenzalving en zegen zijn onlosmakelijk aan de christelijke kerken gebonden. Maar toch relatief onbekend. De leidraad is Jacobus 5, de uitvoering ervan kan in detail verschillend zijn. Hieronder praktijkvoorbeelden uit drie Oegstgeester kerken.

Rituelen bij ziekzijn

Soms zijn woorden niet genoeg en is er een teken nodig van liefde en nabijheid. Hier een voorbeeld uit de praktijk.

Ik kom de huiskamer in. Op verzoek van de familie kom ik om de stervende te zegenen. Ik heb een flesje olie bij me. Engelenolie uit de natuurwinkel. Een mooi wit damasten servet, een bijbel en een kleine paaskaars. We staan rondom het bed. Twee volwassen dochters, de vrouw van het zieke gemeentelid en ik. We steken het licht van Christus aan. We bidden en ik zeg daarna: we willen doen wat in de vroege kerk ook gebeurde en wat de apostel Jacobus ons in zijn brief opdraagt. Ik zalf je met olie want olie maakt los wat op slot zit, het verzacht en troost ons, het is teken van verbinding met de gezalfde, Christus onze Heer.

Daarna zegen ik de handen van de zieke, raak ze lichtjes aan en zeg: we zegenen je handen, waarmee je gekookt, getimmerd, gezorgd en gekoesterd hebt. Idem de voeten, ogen en oren met een korte tekst op maat. Tenslotte teken ik met olie een kruis op zijn voorhoofd:

*Moge je in dit teken op je voorhoofd
voelen en weten dat de Heer je nabij
wil zijn
met zijn liefde en kracht
en je zal leiden naar eeuwig leven.
Amen.*

Het ritueel slaat een brug tussen de kamer van de zieke en de gemeenschap van de kerk, een kostbaar moment.

Ds. Rechtsje Abma (PGO)

Ziekenzalving en ziekenzegen

Als iemand ernstig ziek wordt, of door ouderdom verzwakt is, of een zware operatie moet ondergaan, kan hij het sacrament van de ziekenzalving ontvangen. De priester legt in stilte de handen op het hoofd van de zieke en zalft hem of haar met olie gewijd door de bisschop. Zo wil Gods verzachtende nabijheid de hele mens doordringen. De ziekenzalving is meer een sacrament voor zieken en ouderen dan voor stervenden (in tegenstelling tot de vroegere praktijk). Mensen kunnen dit sacrament meermaals ontvangen, tot vlak voor hun dood.

Naast de ziekenzalving kent de kerk ook nog de ziekenzegen. De ziekenzegen kan ook door een diaken of een leek worden uitgesproken indien een priester niet beschikbaar is. Het is een zinvol en mooi moment waarbij aan God gevraagd wordt om kracht. Jezus heeft elke gedoopte opgedragen om een zegen te zijn en te zegenen. De ziekenzegen omvat gebed en handoplegging. Er is geen zalving met olie. De zegen drukt uit wat mensen geloven of hopen.

Bij een sacrament ligt de nadruk anders. Ze ligt niet op wat wij mensen geloven, maar op wat God doet. Een sacrament geeft je genade. Jouw leven wordt opgenomen in het leven van Christus. Hij vult je met zijn leven, kracht en goedheid. De gebruikte olie is steeds symbool van de Geest. De Geest maakt de mens steeds meer gelijkvormig aan Christus.

Pastoor Rochus Franken

Heel de mens

Al ruim 30 jaar kunnen mensen in Lichthuis als onderdeel van de pastorale zorg de ziekenzalving ontvangen. Met een klein team komen we samen bij de zieke en volgen een eenvoudige liturgie:

- een kaars wordt aangestoken als teken van Gods aanwezigheid;
- we luisteren naar een bijbeltekst die ons de weg wijst, meestal uit Jacobus 5;
- openingsgebed om Gods hulp; de zieke zegt tegen God wat hem of haar dwarszit en vraagt om vergeving van de eigen fouten;
- de woorden van genade en vergeving uit de bijbel en we mogen Gods vergeving uitspreken over fouten die beleden zijn;
- het moment van de zalving als teken van heling voor ziel, geest en lichaam door de heilige Geest onder het aanbrengen met olie van een kruisje op voorhoofd en handpalmen;
- gebed met een beroep op de genezende kracht van Jezus Christus voor de zieke of om innerlijke vrede als de dood nabij is;
- afsluiting met een gezongen zegen.

Iedereen die pastorale zorg krijgt binnen Lichthuis kan om ziekenzalving vragen op eigen initiatief of via het pastoraat. Meestal gaat het om een levensbedreigende situatie, het naderende afscheid of ingrijpende vermindering van gezondheid. Ziekenzalving is zo een proces van loslaten – wat je meedraagt aan pijn, lichamelijk of psychisch, van eigen en andermans fouten – in het vertrouwen dat je vastgehouden wordt in Gods liefde.

Jan van Dijk, Lichthuis (NGK)

Cover
Werkboekje 30,
Ziekenzalving,
C. van der Kooi
en M.A.Th. van
der Kooi-Dijkstra,
2005, Boeken-
centrum

Als een boom...

Psalm 1 belooft dat iemand die rechtvaardig leeft als een boom zal zijn, een boom geworteld in goede grond en bij stromend water. Wat echter, als je ziet dat in jouw land de onrechtvaardigen succes hebben, dat hun bomen groeien tot in de hemel, maar jij moest vluchten? Wat als jij de totale omkering van de psalm ervaart – de rechtvaardige is als een boom, ruw ontworteld, hopen op nieuwe grond, maar nu liggend op stenen – zijn wortels drogen uit, worden beschadigd en vertrappt. Je herinnert je de kleine scheuten rond jouw stam, zij staan nu zonder jouw bescherming. Zul je ooit mogen, kunnen wortelen? Zal er water zijn? En goede grond? Zul je ooit weer vrucht dragen?

Ik vertelde het verhaal hierboven aan mijn Koerdische broeders en ze stemden volop in. Ja, zo was het. Ik zei: Misschien moeten we hier in de tuin van de kerk samen een boom planten. Die boom zou het verhaal van hun ontworteling verbeelden. Een ontwortelde boom op

het trottoir is onze klacht naar God. Tegelijkertijd verbeeldt het planten van de boom Gods verhaal van hoop. Ja, eens zullen jullie geplant gaan worden. Ja, misschien is dit nog niet de goede grond. Maar, eens zal God jullie vrucht laten dragen. We hebben deze boom nog niet geplant, maar met dat ik het schrijf word ik er weer warm voor.

Die boom is een voorbeeld van een ritueel: zowel poëtische verbeelding van de werkelijkheid als poëtische verbeelding van de toekomst. Op 4 mei doen we de vlag halfstok en een dag later wappert de vlag fier in top. Dopen is sterven en opstaan. Avondmaal is samen delen in het lijden van Christus en samen delen in zijn toekomst. Maar, er is nog meer. Een goed ritueel bevestigt je in je verdriet én plaatst jou op weg naar een hoopvolle toekomst. Een goed ritueel brengt de vreugde van de toekomst naar jouw heden. Je begrijpt: als kerk proberen we dat soort rituelen in te zetten.

Als een boom..., Psalm 1, schilderij te koop bij Etsy

Ds. Pieter Kleingeld

Bijzondere diensten

Together in Christ

Ephesians 1:3-14

Op 20 september hadden we een bijzondere dienst, waarin de tieners van TIC (Teenagers in Christ) bijna alles verzorgden: niet alleen stoelen klaarzetten, koffie/thee, in de band spelen, het kindermoment verzorgen of de bijbel-lezing, maar ook zelfs de preek, met interactie tussendoor, over de verlamde man die door zijn vrienden bij Jezus werd gebracht.

Een week later was er een dienst die met de 75+'ers, de SiC'ers (Senioren in Christ), was voorbereid over de gedenksteden in Jozua 4. Welke gedenktekens hebt u in uw huis bijvoorbeeld, aan de hand waarvan u iets kunt vertellen over uw geloof? In onze kerkapp kwamen als reactie daarop mooie foto's voorbij.

En in de dienst van 4 oktober was er, behalve voorierendag, aandacht voor grensoverschrijdend gedrag en wat de vertrouwenspersonen daarbij kunnen betekenen. De preek ging in dat verband over Hagar (Genesis 16).

Scriba: Ingrid van Dillen
e-mail: scriba@ngkoegstgeest.nl
Contactadres kolommen:
Eke de Gier-van der Jagt,
gierennest.eke@kpnplanet.nl
Zie ook: facebook.com/ngkoegstgeest

Terugblik oecumenische tentdienst

Tijdens het Dorpsfeest begin september was er een oecumenische en goed bezochte tentdienst. Ook van mensen die niet zo gewend zijn om naar de kerk te gaan kwamen enthousiaste reacties. Dat er in de drie kerkgebouwen ook diensten plaatsvonden – waarover vragen kwamen – was omdat we zelfs zonder extra gasten met drie gemeenten niet in de tent zouden passen. De aula van Duinzigt, waar Lichthuis een dienst had, zat ondanks dat er aardig wat NGK'ers in de tent waren ook behoorlijk vol.

Jaarthema: vertel!

Op onze startdag op 13 september is ons nieuwe jaarthema bekendgemaakt: 'Vertel'. Als er één boek is met veel verhalen, dan is het wel de bijbel! In die verhalen lezen we hoe en wie God is en wat het goede nieuws voor mensen is. Welke verhalen kunnen wij vertellen over ons leven en over wat je van en met God hebt ervaren?

RedWednesday op 18 november

Een avond in de Rehobothkerk om stil te staan bij en te bidden voor vervolgte christenen wereldwijd.

Zie het artikel op pagina 15.

Eke de Gier-van der Jagt

Eeuwigheidszondag op 22 november

Op deze laatste zondag van het kerkelijk jaar staan we in een herdenkingsdienst bewust stil bij rouw en verdriet om het verlies van dierbaren, in het licht van Gods hoopvolle toekomst. Leden en gasten krijgen gelegenheid om een licht aan te steken voor dierbaren die overleden zijn, in het afgelopen jaar of in een verder verleden. Verdriet, pijn en dankbaarheid kunnen zo bij God worden gebracht.

Ds. Alexander Bosma en
pastoraal werker Alice Siepeling

Boekbespreking

Liefde die blijft

Het is goed dat ook in de Protestantse kerken het ritueel ontstaan is van het 'Herdenken van de overledenen van afgelopen jaar' door de namen te noemen en een kaars aan te steken. Toen de vraag kwam of ik voor het novembernummer iets wilde schrijven over een boek of film in relatie tot dat onderwerp, dacht ik direct aan het boek dat we met de kring literatuur en religie hebben gelezen: 'Kleine wonderen in de middernachtbakkerij' van de Koreaanse schrijfster Lee Onhwa.

Marjan Driessen

Kleine wonderen in de middernachtbakkerij

Het boek speelt in een Boeddhistische cultuur. Yeonhwa, die door haar oma opgevoed is, heeft de nachtbakkerij van haar oma geërfd met de opdracht dat ze er ten minste een maand moet werken en 's avonds van 10 tot 12 uur open moet zijn. Haar oma heeft een schriftje met speciale recepten achtergelaten. Al snel ontdekt ze dat ze allerlei bijzondere klanten krijgt: overleden mensen die nog willen laten merken hoeveel ze van iemand hielden die ze hebben moeten achterlaten. Yeonhwa luistert vaak samen met April, de groothandelaar die de ingrediënten voor haar baksels levert en ook sjamaan is, naar veel aangrijpende verhalen van de overledenen, die altijd eindigen met de vraag of ze koekjes, een toetje of gebakje wil bakken voor de persoon die ze achter hebben moeten laten en dat bij die persoon wil afleveren. Door zo de nabestaanden te troosten, zorgen ze er ook voor dat zij zelf kunnen reïncarneren, want 'je moet met een gerust hart een volgend leven kunnen binnenstappen'. Maar tegelijkertijd komt Yeonhwa ook over haar eigen familiegeschiedenis van alles te weten en ontdekt ze onbekende kanten van zichzelf.

After Life

Ook uit de oosterse traditie is de Japanse film 'After Life' van Hirokazu Kore-Eda. Daarin bestaat het ritueel uit het zicht

krijgen op het gelukkigste moment, of die periode van je leven, waarin je voor eeuwig zou willen blijven. De overledenen krijgen daar een week de tijd voor. Als ze zich niets kunnen herinneren krijgen ze een video van hun leven te zien, die hen moet helpen een keuze te maken. In de multimediale opera 'After Life' van Michel van der Aa, gebaseerd op die film, trof mij het beeld van een vrouw die met haar man na de Tweede Wereldoorlog naar Canada geëmigreerd was voor een beter leven. Maar het moment waarin zij voor eeuwig wilde blijven, was het moment waarop ze een eenvoudig huisje met een boom ervoor aan de Nieuwe Waterweg zag, dat ze vanaf de boot op weg naar het land van de nieuwe mogelijkheden gezien had.

Father and daughter

En voor wie dit misschien te exotisch is: de prachtige animatiefilm 'Father and daughter' van Michael Dudok de Wit laat in een paar minuten zien hoe een jong meisje plotseling haar vader verliest, hoe dat haar hele leven tekent en hoe ze daar pas als oude vrouw vrede mee vindt. Zowel het boek als de films en de opera roepen gedachten op over je eigen visie op de dood en hoe je mensen achterlaat die je dierbaar zijn.

Marjan leidde tot dit seizoen vele jaren een aantal leeskringen in Oegstgeest.

Redactie OKe

Lichthuis – Nederlandse Gereformeerde Kerk Oegstgeest

Samenkomsten: Duinzigtcollege, Wittenbachweg 23.
Predikant: ds. P. (Pieter) Kleingeld,
Oude Rijsburgerweg 54,
2342 BC Oegstgeest, tel.: 06 42 87 38 60,
e-mail: pieterkleingeld@pm.me
Predikant: ds. A. Bosma,

e-mail: alexanderbosma95@gmail.com
tel.: 06 57 58 98 17
Pastoraal werker: Alice Siepeling,
e-mail: aliciesie@xs4all.nl, tel. 06 10 89 96 22
Voorzitter kerkenraad: Wilbert van den Hout,
e-mail: voorzitter@ngkoegstgeest.nl,
tel. 06 - 23 53 65 22

www.ngkoegstgeest.nl

Diensten en vieringen

voor de periode van 24 oktober tot en met 4 december 2026

Protestantse Gemeente te Oegstgeest

Alle vieringen zijn ook op afstand te volgen via Kerkdienstgemist.nl

GROENE OF WILLIBRORDKERK

Elke dinsdag 8.30 Dagwacht

Elke donderdag is de kerk van **16-17 uur** open voor bezoek of om een kaarsje te branden.

zo 25 okt 10.00 ds. Owe Boersma
zo 01 nov 10.00 ds. Rian Veldman/
ds. Richtsje Abma,
Gedachtenis overledenen
zo 08 nov 10.00 ds. Rian Veldman
zo 15 nov 10.00 ds. Richtsje Abma,
Maaltijd van de Heer
zo 22 nov 10.00 ds. Rian Veldman
zo 29 nov 10.00 ds. Richtsje Abma,
Advent I
zo 29 nov 15.00 **Kliederkerk**
wo 02 dec 19.30 **Adventsavondgebed I**

Autodienst

zo 25 okt Jan Bos 06-13637344
zo 01 nov Ed Noordijk 06-48769626
zo 08 nov Marianne Smit-Jellema 06-25075275
zo 15 nov Rosemarie Wijnands 06-30468089
zo 22 nov Cobie Visee 06-27323038
zo 29 nov Jan Robert Delver 06-51835403

DUINZIGTCOLLEGE

Lichthuis, Nederlandse Gereformeerde Kerk Oegstgeest

Voor actuele informatie:
www.ngkoegstgeest.nl

Via deze website kan meegekeken worden.

zo 25 okt 10.00 ds. Pieter Kleingeld,
Voorbedezondag
zo 01 nov 10.00 ds. Alexander Bosma,
Avondmaal
zo 08 nov 10.00 Paulien Vervoorn
zo 15 nov 10.00 ds. Alexander Bosma,
Voorbedezondag
zo 22 nov 10.00 Alice Siepeling,
ds. Alexander Bosma,
Eeuwigheidszondag
zo 29 nov 10.00 ds. Pieter Kleingeld,
Advent I

Arabischtalige diensten

Steeds de eerste en derde zondag van de maand, met Nederlandse vertaling

Tijd/locatie: 14.00 uur, Rehobothkerk
Voorganger: ds. P. Kleingeld

R.K. PAROCHIE H. AUGUSTINUS PAROCHIEKERN H. WILLIBRORD

Zie www.parochie-augustinus.nl voor de actuele **livestream**.

Voor een **biechtgesprek** kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 5938.

Voor **vervoer naar de kerk** kunt u contact opnemen met mw. Gabriëlle Walter: 071 517 3287.

30^e zondag door het jaar

za 24 okt 19.00 Viering in Wassenaar
zo 25 okt 11.00 Eucharistie,
Mgr. A. van Luyn sdb,
Combikoor

Allerheiligen/Allerzielen

za 31 okt 19.00 Viering in Wassenaar
zo 01 nov 11.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken,
Dameskoor
ma 02 nov 19.30 Eucharistie,
pastoor R. Franken,
Gemengd koor

32^e zondag door het jaar

za 07 nov 19.00 Viering in Wassenaar
zo 08 nov 11.00 **125 jaar**
H. Willibrordkerk
Eucharistie,
Mgr. Van den Hende,
De drie koren

33^e zondag door het jaar

za 14 nov 19.00 Viering in Wassenaar
zo 15 nov 11.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken,
Schola

Christus Koning

za 21 nov 19.00 Viering in Wassenaar
zo 22 nov 11.00 Eucharistie,
pastoor R. Franken,
Combikoor

1^e zondag van de Advent

za 28 nov 19.00 Viering in Wassenaar

Inzameladressen voor de Voedselbank

Inzameladressen Voedselbank Leiden/ Katwijk met tijdstippen en plaatsen

- Protestantse Gemeente Oegstgeest: Inzameling elke laatste zondag van de maand in Willibrords Erf (naast de Groene Kerk) voor en na de dienst, 9.30-11.30 uur. Ook kunt u ter plekke producten kopen die rechtstreeks worden gedoneerd aan de Voedselbank. U kunt contant afrekenen en betalen via QR-code.
- Ned. Geref. Kerk, Teylingencollege, locatie Duinzigt, Wijtenbachweg 23
1^e zondag van de maand, 11.00 – 11.45 u.
- R.K.-parochie H. Augustinus, parochiekern H. Willibrord, Rhijngaasterstraatweg 35
1^e zondag van de maand, 10.30 – 11.00 u.

zo 29 nov 11.00 Eucharistie, Mgr. Van Luyn,
diaken P. Winnubst,
Gemengd koor

VAN WIJCKERSLOOTH EN RUSTENBORCH

De vieringen zijn op vrijdagochtend in de Grote Zaal.
Iedereen is in alle vieringen welkom! U kunt zich als vrijwilliger melden via 06 2894 8089 of judith.vandervis@marente.nl (di. en do.) of via 06- 12 20 91 91 of christa.vandersman@marente.nl (di.).

vr 30 okt 11.00 PKN,
ds. Pieter van der Ende
vr 13 nov 11.00 RK, past. werker
Sjoerd Zuidersma
vr 27 nov 11.00 PKN, ds. Joren IJzerman

ZIEKENHUIS ALRIJNE LEIDEN

zo 22 nov geen viering

PAULUSKERK, VOLLE EVANGELIEGEMEENTE

Zondagsdienst 11.00 Arnold & Hind Verduijn

DORPSCENTRUM, St. Evangelische Gemeenschap

zo 25 okt 10.00 J. Nugter, Valkenburg ZH
Heilig Avondmaal
zo 01 nov 10.00 J. v. Staveren, Boskoop
zo 08 nov 10.00 P. v.d. Lugt, Naaldwijk
zo 15 nov 10.00 D. Wolbers, Franeker,
m.m.v. Voice of Praise
zo 22 nov 10.00 J. Nugter, Valkenburg ZH
zo 29 nov 10.00 B. Th. Dikkes, Leiden

DORPSKERK LEIDERDORP, PKN Leiden

Samen onbeperkt geloven

zo 08 nov 15.00 ds. Esther de Pauw

Varia-agenda

Interesse in een reis naar Samos en Patmos in 2027?

In de afgelopen 10 jaar hebben wij (Pavlos Kefalas, ds. Aart Verburg en Dienneke van Os) reizen georganiseerd naar Patmos en Samos. Inspirerende reizen met verdieping en aandacht voor het Bijbelboek Openbaring. Maar het is natuurlijk ook vakantie, dus ook een reis met ontspanning en lekker Grieks eten. Wij overwegen om in 2027 in de periode van 29 mei t/m 7 juni voor 7 (eventueel 9) dagen weer naar Samos en Patmos te gaan. Maar we willen eerst graag weten of daar interesse voor is. Voor een mooie reis denken we aan een groep van maximaal 18 personen. Het reisprogramma zal nieuwe onderdelen bevatten. Zou je zelf mee willen of ken je anderen die misschien interesse hebben?

Zo ja, wil je dan vóór 15 november een berichtje sturen naar Dienneke van Os: davanos@icloud.com
Mocht je positief reageren dan ontvang je in de maand december van ons bericht of de reis door kan gaan.

Dienneke van Os

RedWednesday op 18 november

Net als in 2025 kleurt op RedWednesday de Rehobothkerk rood in verbondenheid met naar schatting ruim 380 miljoen christenen die wereldwijd te maken hebben met extreme vervolging. En helaas geldt dat ook vaak voor andere minderheden. Hartelijk welkom die avond vanaf 19.45 uur (koffie/thee) in de Rehobothkerk aan de Lijtweg. Tussen 20.00 en 21.45 uur wordt specifiek gebeden voor vervolgde christenen. Via korte filmpjes van Open Doors worden we met elkaar geïnformeerd en is er naar keuze tijd voor persoonlijk of groepsgebed en er is samenzang.

Deze avond wordt georganiseerd vanuit diverse kerken in Oegstgeest (Lichthuis, de Steg en de Volle Evangelie gemeente).

Bemoedigend is dat er alleen al in Nederland op tal van plekken en tijden betrokkenheid is: de nacht van gebed van Open Doors op 5/6 juni 2026 was in ca. 150 plaatsen en bij RedWednesday in 2025 waren ruim 200 vooral Rooms Katholieke-Kerken betrokken, waaronder zeven in Leiden. Voor meer informatie: www.opendoors.nl; <https://kerkinnoed.nl> en Jan.Baronner@gmail.com

Activiteiten Raad van Kerken

Allerzielenconcert

Cappella pro Cantibus,
voor meer informatie zie pagina 10

1-11 Tijd: 17.45-20.30 uur

Kosten: € 7,50

Info/opgave tot 5 nov.:

ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

Tijd: 12.15 uur

Info: rochusfranken@outlook.com

125 jaar H. Willibrordkerk, Zinvol verder

Leo Fijen over 'Kerk en vitaliteit'
Tijd: 13.30 uur
Info: pimkouwenhoven@telfort.nl

8-11

Onze Vader Concert

Plaats: Groene Kerk
Tijd: 16.00 uur
Info: mariaosenmoller@gmail.com

15-11

Creatieve workshop Loslaten 24-11

Creatief aan de slag
o.l.v. Janneke de Jonge
Plaats: Rehobothkerk
Tijd: 10.00-12.00 uur
Kosten: € 5,00
Opgave: Reina Albracht, 06-21 95 45 51, reina.albracht@ziggo.nl

Bidden met de Bijbel

Over het gelijknamige boek van Nicolaas Sintobin resp. het Onze Vader
Plaats: Willibrords Erf
Tijd: 20.00 uur
Info: ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl

Oecumene, geschenk & opdracht v.a. 19-11

Inleider: pastor dr. Kees van Vliet
Plaats: Plaats: Pastorie H. Willibrordkerk (ingang achterom)
Tijd: 20.00-21.45 uur
Opgave: ctm.van.vliet@planet.nl

Troost tafelen

Gesprek over verlies tijdens vega drie-gangendiner o.l.v. ds. Richtsje Abma en verliesbegeleider Nelleke van der Oord
Plaats: Willibrords Erf

12-11

Het geheim van vertrouwen 22-11
Pastoor Rochus Franken over zijn nieuwe boek
Plaats: H. Willibrordkerk

Wachten, Stilte, Verwachting v.a. 3-12

Gesprek over teksten van Dirk de Wachter, Byung-Chul Han en Abraham J. Heschel
Volgende data: 25-2 en 18-3-27
Plaats: Dorpscentrum
Tijd: 20.00-22.00 uur
Info en opgave: ds. Niek Smit, 06-57 22 98 96, ncsmit@kpnmail.nl

Voor (meer) zie het activiteitenprogramma (Groene Boekje) op www.raadvankerkenoegstgeest.nl

Sam Schoch houdt 'Preek van de Leek'

Waarom heeft u 'ja' gezegd toen u werd gevraagd om de Preek van de Leek te houden?

Het is een bijzonder en mooi initiatief om mensen van buiten de kerk een verhaal te laten vertellen. Ik voel me verbonden met Oegstgeest, zowel vanuit mijn werk maar ook als inwoner. Het voelt dan ook als een eer om in die mooie, oude kerk iets te vertellen over zorgen over en uit de samenleving en die gedachten te verbinden met een bijbeltekst en met mijn gedachten over geloof en vertrouwen.

Wilt u iets over uzelf vertellen?

Wie is Sam Schoch en wat is uw relatie met kerk en religie?

Ik ben sinds 2004 inwoner van Oegstgeest, samen met mijn vrouw Sacha, zoon Max en dochter Saar. Werk al 27 jaar met veel plezier in de gezondheidszorg als directeur, bestuurder, toezichthouder en landelijk onderhandelaar. De laatste vier jaar als bestuurder van GGZ Rivierduinen (rechtsopvolger van o.a. psychiatrisch ziekenhuis Endegeest). Voor mij is de kerk een plek van een geloofsgemeenschap waar je even op adem kunt komen. Een plek waar oude en nieuwe verhalen samenkomen. En een vrijplaats in een drukke wereld waarin gehaastheid eerder vanzelfsprekend dan uitzondering is geworden.

Wat is het thema dat u de kerkgangers wilt meegeven?

Kerken spelen in een tijd van grote druk op de zorg en groeiende eenzaamheid een belangrijke rol in het realiseren van een meer zorgzame samenleving. Het is goed als we met elkaar blijven nadenken over het antwoord op de vraag hoe we in een samenleving waarin het individu verantwoordelijk is gemaakt voor het eigen geluk, ook weer een bewe-

De Protestantse Gemeente Oegstgeest houdt op **zondag 22 november a.s.** weer een 'Preek van de Leek' in de Groene of Willibrordkerk. Sam Schoch zal dan om 16.00 uur de preekstoel beklimmen. De Preek van de Leek is een initiatief uit Amsterdam. Een preek wordt gewoonlijk door een dominee, pastoor of priester gehouden in een kerkdienst. Het idee van de Preek van de Leek is dat er buiten de kerk ook mensen zijn met mooie ervaringen, goede verhalen en interessante boodschappen. Ik interview Sam Schoch over zijn komende preek.

Arjan de Kok

ging terug maken naar een meer zorgzame samenleving. En welke rol de kerk daarin kan spelen.

Wat hoopt u dat mensen na afloop van uw preek meenemen naar huis?

Misschien geen kant-en-klare antwoorden maar iets van inspiratie om anders te kijken. Of een vraag die blijft knagen: Hoe kijk ik hier eigenlijk zelf naar?

Wat is volgens u een belangrijke uitdaging op het gebied van zingeving?

Hoewel zingeving vroeger vooral het terrein was van theologen en filosofen, zien we dat nu ook een grote groep andere deskundigen het belang van zingeving als 'cement' tussen de stenen van de samenleving lijkt te herkennen. Psychiaters als Dirk de Wachter, Damiaan Denys en Jim van Os spreken over het gemis van en gebrek aan zingeving. Sommigen spreken zelfs

van een 'zingevingscrisis' als signaal dat er iets zorgwekkends aan de hand is in de maatschappij. Ik kijk soms met verbazing naar de cijfers over mijn eigen dorp. In Oegstgeest zijn de kosten voor psychische hulp en behandeling het dubbele van het landelijk gemiddelde. Is dat te wijten aan een gebrek aan zingeving? Is de zingevingscrisis hier dan zoveel groter? Stof tot nadenken!

Heeft u zelf een ervaring gehad die uw kijk op zingeving of het leven sterk heeft beïnvloed?

In mijn werk speelt zingeving bijna voor iedereen een rol. Dat maakt mijn werkomgeving bijzonder en is voor mij zelf een drijfveer om mij in te zetten voor de meest kwetsbaren.

Geïnteresseerden zijn van harte welkom op 22 november 2026 om 16.00 uur in de Groene of Willibrordkerk, Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest. Na afloop is er gelegenheid om na te praten in het naastgelegen Willibrordserf onder het genot van een drankje.

Tot slot...

Mensen zoeken geluk vaak in het bijzondere; een festival, een event, een geluismoment.

Maar U laat zich kennen als Een die zich verbindt met mensen die vaak gewone dagen met alledaagse dingen en alledaagse problemen meemaken.

Wij bidden: laat uw goedheid schijnen over die dagen, zo gewoon, maar in uw licht kostbaar omdat we ons gezien weten in liefde.

Amen

Petrus/gebeden, ds. Dennis Verboom